

§ 25

Diarienummer KS 2022/528

Remiss från regeringskansliet avseende transportstyrelsens uppdrag att utreda regler för A-traktorer

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig positiva till de förslag på lag- och förordningsändringar som föreslås i Transportstyrelsens promemoria Uppdrag att utreda regler för A-traktorer.

För många är A-traktorn ett uppskattat transportmedel, framförallt för de hushåll som ligger utanför tätorten med dålig eller inga kollektivtrafikförbindelser. Med de nya regler om bälteskrav för såväl förare som passagerare anses en fortsatt utredning om konstruktiv högsta hastighet för A-traktorn som något positivt. Förhoppningen är att ändra inställningen kring A-traktorn till det av ett mer användbart transportmedel. Det kan i längden även främja en levande landsbygd samt att fler ungdomar kan stå till förfogande för arbetsmarknaden inom ett större geografiskt område.

Sammanfattning av ärendet

Nedan följer Transportstyrelsen sammanfattning och

Under de senaste åren har antalet A-traktorer ökat kraftigt. Samtidigt har också vissa problem med användningen av A-traktorer ökat i omfattning. Därför har Transportstyrelsen på uppdrag av regeringen analyserat behovet av ett förändrat regelverk samt utrett var och hur de här fordonen används.

A-traktorer används framförallt av ungdomar mellan 15 och 17 år när de tar sig till och från skola, jobb och fritidsaktiviteter. De används också till en betydande del som en fritidsaktivitet i sig och ett sätt att umgås. Det förekommer även att A-traktorer manipuleras så att de kan framföras i betydligt högre hastighet än den hastighet som de ska vara konstruerade för.

Antalet A-traktorer har fördubblats på kort tid. I slutet av 2019 fanns omkring 25 000 stycken. I slutet av 2021 var motsvarande siffra nästan 45 000 och under 2022 har antalet passerat 50 000. Även antalet olyckor med A-traktorer inblandade har ökat kraftigt. 2021 uppgick antalet olyckor till 368 stycken, vilket är nästan en tredubbling jämfört med snittet under åren 2016–2019.

Den kraftiga utvecklingen av såväl antalet A-traktorer som olyckor har aktualiserat behovet av en översyn av reglerna. Regeländringarna som föreslås är i hög grad inriktade på att öka trafiksäkerheten för de som färdas i A-traktorer, men även för övriga trafikanter.

Förslag och bedömningar

Transportstyrelsen föreslår att följande lag- och förordningsändringar införs:

- Ett krav på bältesanvändning vid färd i traktor på väg.
- Ett krav på att passagerare i en traktor vid färd på väg måste sitta på en plats avsedd för passagerare och endast en passagerare per plats.
- En bestämmelse som innebär att en traktor a vid färd på väg inte får framföras i högre hastighet än den är konstruerad för.
- En tvåårig provotid för AM-behörighet.
- Ett krav på användning av vinterdäck för A-traktorer på motsvarande sätt som för bilar.

Vidare bedömer Transportstyrelsen att följande föreskriftändringar bör genomföras:

- Tekniska krav om hastighetsbegränsande åtgärder för att förhindra manipulering av elektronisk hastighetsbegränsning eller åtminstone försvåra att sådan kan ske utan synligt ingrepp.
- Skärpta krav på utrustning för avgasrening.
- Utvecklad AM-utbildning med ökat fokus på risker och möjlighet till utbildning på fyrhjuliga fordon.
- Förtydligade krav på LGF-skyltens befintlighet och utformning.

Transportstyrelsen har även analyserat frågan om vilken konstruktiv hastighet som bör gälla för A-traktorer. Att höja till 45 km/tim skulle innebära krav på B-körkort och har därför inte bedömts vara ett rimligt alternativ. Vi har istället utrett möjligheten att höja hastigheten till 40 km/tim, men bedömer i detta skede att den fortsatt bör vara 30 km/tim. Samtidigt som vi ser att en höjning skulle medföra vissa positiva effekter för tillgängligheten så skulle det också innebära ökade trafiksäkerhetsrisker för de som sitter i A-traktorerna och för oskyddade trafikanter. Framförallt skulle en höjning till 40 km/tim innebära ökad risk för allvarlig skada hos oskyddade trafikanter om en olycka inträffar. Dessutom blir stoppsträckorna längre, vilket innebär att föraren i A-traktorn har kortare tid på sig att reagera för att en olycka helt ska kunna undvikas.

I denna utredning föreslår Transportstyrelsen en rad olika åtgärder som syftar till att förbättra trafiksäkerheten. Tills dess att vi kan se en positiv effekt av dessa åtgärder, att problemen kopplat till användningen minskar samt att olycksutvecklingen går i rätt riktning, anser Transportstyrelsen att den konstruktiva hastigheten för A-traktorer fortsatt bör vara 30 km/tim.

Förslagets förväntade effekter

Vår sammantagna bedömning är att de förslag vi lägger fram har goda möjligheter att bidra till ökad trafiksäkerhet. De olika förslagen bidrar på olika sätt till att komma tillrätta med de problem och utmaningar som finns kring användningen av A-traktorer.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
2023-02-01

Förslagen väntas leda till ett tydligare regelverk för A-traktorer både vad gäller användning och teknisk utformning. Det väntas bli tydligare för A-traktorförarna hur fordonen ska användas och ger samtidigt polisen bättre möjligheter att kunna beivra felaktig användning.

De trafiksäkerhetshöjande åtgärder som föreslås väntas sammantaget leda till att fler använder A-traktorer på ett trafiksäkert sätt. Detta väntas bland annat visa sig genom en ökad bältesanvändning och att fler håller sig inom högsta tillåtna konstruktiva hastighet.

Förslagen ska ses utifrån ett helhetsperspektiv där de tillsammans bidrar till att lösa de problem som finns idag och åstadkomma förbättringar för både A-traktorförare och övriga trafikanter. De skärpta regler och trafiksäkerhetsåtgärder som Transportstyrelsen föreslår bidrar till att inkludera A-traktorerna i det trafiksäkerhetsarbete som bedrivs med målet att ingen ska omkomma eller skadas i trafiken.

Förslag under sammanträdet (yrkanden)

Ove Berlin (SD) yrkar att stycket ” snarare än en ”leksaker” med viss transportfunktion” stryks.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag tillsammans med Ove Berlins (SD) yrkande mot avslag och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med liggande förslag tillsammans med Ove Berlins (SD) yrkande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-01-25 Remissvar- avseende transportstyrelsens uppdrag att utreda regler för A-traktorer

Transportstyrelsens utredning ” Uppdrag att utreda regler för A-traktorer”.

Beslutet ska skickas till

Tillväxtchef Malin Tell

Transportstyrelsen